

2024/2148

7.8.2024

EUROOPAN KESKUSPANKIN SUUNTAVIIVAT (EU) 2024/2148,

annettu 23 päivänä heinäkuuta 2024,

ulkomaisia tilastoja koskevista Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksista annettujen suuntaviivojen EKP/2011/23 muuttamisesta (EKP/2024/21)

EUROOPAN KESKUSPANKIN JOHTOKUNTA, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön sekä erityisesti sen 3.1 ja 3.3., 5.1, 12.1 ja 14.3 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin valtuuksista kerätä tilastotietoja 23 päivänä marraskuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2533/98 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 4 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Joissain tapauksissa Euroopan keskuspankin suuntaviivojen EKP/2011/23 ⁽²⁾ liitteessä III säädetyin, suorien sijoitusten kohteena olevien noteeraamattomien yhtiöiden oman pääoman kannan nykyisen vakiomuotoisen arvostusmenetelmän soveltaminen voi johtaa vääristymiin jäsenvaltioiden ulkomaisessa nettovarallisuusasemassa. Näissä tapauksissa jäsenvaltioiden pitäisi saada soveltaa jotakin Kansainvälisen valuuttarahaston maksutasekäsikirjan ja ulkomaista varallisuutta koskevan käsikirjan kuudennessa painoksessa (BPM6) ⁽³⁾ esitetystä vaihtoehtoisista arvostusmenetelmistä.
- (2) Nämä vaihtoehtoiset arvostusmenetelmät asetettiin jäsenvaltioiden saataville hyväksymällä Euroopan keskuspankin suuntaviivat EKP/2013/25, ⁽⁴⁾ mutta asiaa koskevat säännökset poistettiin virheellisesti Euroopan keskuspankin suuntaviivoilla (EU) 2020/1554 (EKP/2020/52) ⁽⁵⁾. Sen vuoksi on tarpeen palauttaa nämä säännökset suuntaviivojen EKP/2011/23 liitteeseen III.
- (3) Suuntaviivojen EKP/2011/23 liitteeseen III tehtävät muutokset ovat teknisiä, eivätkä ne muuta tiedonantovaatimusten perustana olevaa käsitteellistä säännöstä tai vaikuta raportointitaitaakaan jäsenvaltioissa. Muutokset voidaan näin ollen tehdä suuntaviivojen EKP/2011/23 7 artiklassa määritellyssä yksinkertaistetussa muutosmenettelyssä.
- (4) Näin ollen suuntaviivat EKP/2011/23 olisi muutettava vastaavasti,

ON HYVÄKSYNYT NÄMÄ SUUNTAVIIVAT:

1 artikla

Muutokset

Suuntaviivojen EKP/2011/23 liite III muutetaan näiden suuntaviivojen liitteen mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL L 318, 27.11.1998, s. 8.

⁽²⁾ Euroopan keskuspankin suuntaviivat EKP/2011/23, annettu 9 päivänä joulukuuta 2011, ulkomaisia tilastoja koskevista Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksista (EUVL L 65, 3.3.2012, s. 1).

⁽³⁾ Luettavissa verkkosivuilla <https://www.imf.org/>.

⁽⁴⁾ Euroopan keskuspankin suuntaviivat, annettu 30 päivänä heinäkuuta 2013, ulkomaisia tilastoja koskevista Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksista annettujen suuntaviivojen EKP/2011/23 muuttamisesta (EKP/2013/25) (EUVL L 247, 18.9.2013, s. 38).

⁽⁵⁾ Euroopan keskuspankin suuntaviivat (EU) 2020/1554, annettu 14 päivänä lokakuuta 2020, suuntaviivojen EKP/2011/23 muuttamisesta Euroopan keskuspankille toimitettavien, ulkomaisten tilastojen laatua koskevien kertomusten esittämistiheyden osalta (EKP/2020/52) (EUVL L 354, 26.10.2020, s. 26).

*2 artikla***Voimaantulo ja täytäntöönpano**

1. Nämä suuntaviivat tulevat voimaan päivänä, jona ne annetaan tiedoksi niiden jäsenvaltioiden kansallisille keskuspankeille, joiden rahayksikkö on euro.
2. Eurojärjestelmän keskuspankit noudattavat näitä suuntaviivoja 1 päivästä syyskuuta 2024.

*3 artikla***Osoitus**

Nämä suuntaviivat on osoitettu kaikille eurojärjestelmän keskuspankeille.

Tehty Frankfurt am Mainissa 23 päivänä heinäkuuta 2024.

EKP:n johtokunnan puolesta
EKP:n puheenjohtaja
Christine LAGARDE

LIITE

Muutetaan suuntaviivojen EKP/2011/23 liite III seuraavasti:

1) Korvataan C jakson 6.1 kohta seuraavasti:

”6.1. Ulkomaiset suorat sijoitukset

Ulkomaiset suorat sijoitukset liittyvät sijoitussuhteeseen, jossa yhden kansantalouden kotimaisella yksiköllä on merkittävää vaikutusvaltaa toisessa kansantaloudessa kotimaisen yrityksen hallinnossa. Kansainvälisten standardien (ja erityisesti BPM6:n) mukaan tällainen suhde on olemassa, jos yhden kansantalouden kotimaisella sijoittajalla on joko suoraan tai välillisen omistusosuuden perusteella vähintään 10 prosentin äänivalta toisen kansantalouden kotimaisessa yrityksessä. Tämän periaatteen mukaisesti useiden toisiinsa sidoksissa olevien yritysten välillä voi olla ulkomainen suora sijoitussuhde riippumatta siitä, muodostuuko suhde yhden tai useamman omistusketjun kautta. Tämä voi ulottua suoran sijoituskohteen tytäryhtiöihin, näiden tytäryhtiöihin sekä osakkuusyhtiöihin. Kun ulkomainen suoran sijoituksen suhde on syntynyt, kaikki myöhemmät rahoitusvirrat/rahoitusvarat näiden talousyksiköiden välillä kirjataan ulkomaisten suorien sijoitusten virtoihin/kantoihin.

Oma pääoma käsittää oman pääoman sivuliikkeissä ja kaikki osakkeet tytär- ja osakkuusyhtiöissä. Uudelleen sijoitetut voitot on vastaerä kohtaan ”sijoitustulot” kirjattaville erille, jotka kuvaavat suoran sijoittajan osuutta voitoista, joita tytär- tai osakkuusyhtiöt eivät ole jakaneet osinkoina tai joita sivuliikkeet eivät ole maksaneet sijoittajille (ks. jakso A, 3.2.3 kohta).

Ulkomaisten suorien sijoitusten oma pääoma ja velkainstrumentit jaotellaan edelleen yhteisöjen välisten suhteiden sekä sijoituksen suunnan mukaan. Ulkomaisten suorien sijoitussuhteiden kolme luokkaa voidaan jaotella seuraavasti:

- a) Suoran sijoittajan sijoitukset kohdeyritykseen: tähän luokkaan kuuluvat sijoitusvirrat (ja kannat) suorasta sijoittajasta kohdeyritykseen (siihen katsomatta, onko kohdeyritys suoran sijoittajan välillisen tai välittömän määräysvallan tai vaikutusvallan alainen).
- b) Käänteinen sijoitus: tämä suhde kattaa sijoitusvirrat (ja kannat) kohdeyrityksestä suoraan sijoittajaan.
- c) Sisäryitysten välillä: tämä kattaa sijoitusvirrat (ja kannat) sellaisten yritysten välillä, jotka eivät ole toistensa määräysvallassa tai vaikutusvallassa, mutta jotka ovat saman suoran sijoittajan määräysvallassa tai vaikutusvallan alaisia.

Ulkomaisten suorien sijoitusten kantatietojen osalta pörssiissä noteeratut oman pääoman kannat arvostetaan markkinahintaan. Vastaavasti pörssiissä noteeraamattomien suorien sijoituskohteiden osalta oman pääoman kannat arvostetaan kirjanpitoarvoon noudattaen yhteistä määritelmää, johon sisältyvät seuraavat kirjanpidon erät:

- i) maksettu osake- tai muu oma pääoma (pois lukien omat osakkeet ja mukaan lukien ylikurssirahastot),
- ii) kaikytyypiset vararahastot (mukaan lukien investointiavustukset, jos ne luokitellaan kirjanpito-ohjeissa yhtiön vararahastoon kuuluviksi);
- iii) jakamaton voitto tappioiden vähentämisen jälkeen (mukaan lukien kuluvan vuoden tulos).

Noteeraamattomien yhtiöiden osakkeiden osalta saattaa olla eroavaisuuksia rahoitustaseeseen kirjattujen taloustoimien ja ulkomaiseen varallisuusasemaan kirjanpitoarvoon kirjattujen omien varojen välillä. Tällaiset erot kirjataan muista hintamuutoksista johtuviin arvostusmuutoksiin.

Varojen ja velkojen arvostuksen johdonmukaisuuden lisäämiseksi silloin, kun edellä esitetty arvostusmenetelmä voi johtaa vääristymiin jäsenvaltioiden ulkomaisessa nettovarallisuusasemassa, jäsenvaltiot voivat vaihtoehtoisesti arvostaa suorien sijoitusten kohteena olevien noteeraamattomien yhtiöiden oman pääoman kannan jonkin muun BPM6:n 7.16 kohdassa mainitun arvostusmenetelmän mukaisesti, jos vähintään yksi seuraavista tapauksista toteutuu:

- vähintään yksi suorien sijoituskohteiden muodostaman ketjun yrityksistä on noteerattu pörssiissä, kun taas vähintään yksi ei ole, ja tämä vääristää merkittävästi ketjussa olevan yhden yhtiön ulkomaista nettovarallisuusasemaa; noteeratun yhtiön markkina-arvoa voidaan tällöin käyttää vertailukohtana asianomaisten noteeraamattomien yhtiöiden arvostamisessa; tai

- jos hankitun liikearvon (goodwill) kirjaamisessa esiintyy eroja suorien sijoituskohteiden muodostamassa yritysketjussa, ja nämä erot vääristävät merkittävästi sen maan nettovarallisuusasemaa, johon ketjussa keskimmäisenä oleva yritys on sijoittautunut; tai
- jos suorien sijoituskohteiden muodostamassa ketjussa olevien yritysten tilit ovat eri valuuttojen määräisiä, ja kurssivaihtelut vääristävät merkittävästi sen maan ulkomaista nettovarallisuusasemaa, johon ketjussa keskimmäisenä oleva yritys on sijoittautunut.

Jos suorien sijoitusten kohteena olevien noteeraamattomien yhtiöiden oman pääoman kantojen arvostuksessa käytetään vaihtoehtoista menetelmää, ulkomaista varallisuusasemaa koskevien tilastojen laatijaa kehoitetaan ilmoittamaan vaihtoehtoisesta menetelmästä vastapuolimaan tilastojen laatijalle ja tekemään tämän kanssa yhteistyötä, jotta voitaisiin mahdollisimman hyvin välttää poikkeamisten vaara kahdenvälisissä tiedoissa. Nämä tiedot olisi toimitettava EKP:n sisällä nykyisten järjestelyjen kehyksessä, ja ne olisi julkaistava EKP:n julkaisussa "European Union balance of payments and international investment position statistical sources and methods" (liitteessä V kuvatulla tavalla).

Parhaana käytäntönä suositellaan, että kaikki jäsenvaltiot alkavat laatia ulkomaisten suorien sijoitusten oman pääoman kannat ja uudelleen sijoitetut voitot vähintään vuosittain kerättävillä ulkomaisia suoria sijoituksia koskevien kyselyiden tiedoilla (*).

(*) Seuraavat käytännöt eivät ole hyväksyttäviä ja niistä olisi luovuttava: i) valintamahdollisuuden antaminen raportoiville yksiköille arvostuskriteerin suhteen (markkina- tai kirjanpitoarvo), ii) investointikertymämenetelmän käyttö / kantojen laskeminen rahoitustaseen virtoja kumuloimalla."